

DEBİT NOTE VE CREDIT NOTE'NİN VERGİSEL BOYUTLARI

25 EYLÜL 2025

KAPSAM

- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu (GVK),
- 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu (VUK),
- 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu (KVK),
- 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK),
- 4458 Sayılı Gümrük Kanunu,
- Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 28.09.2020 Tarih ve 70280967-105-E.83060 Sayılı Özelge,
- Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 23.11.2018 Tarih ve 97726449-130[5260044566]-E.134979 sayılı Özelge.

1. Giriş

- Debit ve credit note; ithalat ve ihracat yapan şirketlerce çeşitli sebeplerle oluşan fiyat farklılıklarını dengelemek amacıyla kullanılan araçlardır.
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK'un) ilgili hükümleri uyarınca; mükelleflerin muhasebe kayıtlarına ve vergi hesaplamalarına intikal ettirdikleri tüm verilerin tevsik edici belgeler ile destekleniyor olması mecburidir. Bu kapsamda uluslararası ticaret işlemlerinde de VUK'un ilgili hükümleri uyarınca tüm verilerin tevsik edici belgeler ile destekliyor olmaları önem arz etmektedir.

2. Credit Note

- Satılan mal veya hizmetin istenilen kalite ve standartlarına uygun olmaması sonucu ortaya çıkan indirimler veya fiyat farklılığı gibi sebeplerle, alıcının satıcıdan alacaklı olduğunu göstermek amacıyla satıcı tarafından fatura yerine düzenlenen bir belgedir. İthal edilen malların fiyatlarında daha sonra satıcı tarafından ilave bir indirim veya fiyat düzeltmesi yapıldığında, fatura düzenlenmesi yerine satıcının alacaklandırma notu düzenlemesidir. Credit note; alıcının satıcıdan parasal iade alması şeklinde olabileceği gibi mal alımı şeklinde de olabilecektir.

3. Debit Note

- Alıcının ithal etmiş olduğu eşyaya ilişkin olarak ödemesi gereken ek bir maliyet veya yükümlülüktür. Satıcının alıcıdan alacaklı olduğunu göstermek amacıyla satıcı tarafından düzenlenen ve fatura yerine kullanılan bir belgedir. İthalatçı firmanın yurt dışına olan borcunu arttıran ilave bir maliyettir.

4. Credit Note ve Debit Note KDV Kanunu Açısından Değerlendirilmesi

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun (KDVK'nın);
 - (11/1-a) maddesinde, ihracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetlerin KDV'den istisna olduğu,
 - 32'nci maddesinde, bu Kanun'un 11, 13, 14 ve 15'inci maddeleri ile 17'nci maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'nin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak KDV'den indirileceği, vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen KDV'nin, Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade edileceği,
 - 35'inci maddesinde, malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik meydana geldiği hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellefin bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellefin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde düzeltereği,

hüküm altına alınmıştır.

4. Credit Note ve Debit Note KDV Kanunu Açısından Değerlendirilmesi (Devamı)

- Konuya ilişkin olarak KDV Genel Uygulama Tebliği'nin; *"İstisna Kapsamında Yapılan Teslim ve/veya Hizmetin Matrahının Değişmesi ve Düzeltme İşlemleri"* başlıklı (IV/D-4.) bölümünde, KDVK'nın 35'inci maddesinde, malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vuku bulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükelleflerin bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükelleflerin ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vuku bulduğu dönem içinde, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi kaydıyla, düzeltebilecekleri hükme bağlanmıştır.
- İstisna kapsamındaki teslim veya hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminden sonra malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemten vazgeçilmesi veya sair sebeplerle işlem matrahının değişmesi durumunda bir düzeltme yapılması gerekmektedir. Bu düzeltme defter kayıtları ve beyanname üzerinde yapılmaktadır.

4. Credit Note ve Debit Note KDV Kanunu Açısından Değerlendirilmesi (Devamı)

- İstisna kapsamında yapılan bir işleme ait iade talebi sonuçlandırıldıktan sonra KDV iadesini ortaya çıkaran işlemten vazgeçilmesi veya satılan malların bir kısmının geri gelmesi durumunda aşağıdaki şekilde hareket edilmektedir. Buna göre;
 - Matrahta değişikliğin vuku bulduğu vergilendirme döneminde, yukarıda belirtildiği şekilde defter kaydı ve beyanname üzerinde gerekli düzeltmeyi yapan mükellefin vergi dairesine yazılı olarak müracaat edip, daha önce iadesini aldığı tutarı iade etmesi halinde bu tutar, gecikme faizi ve vergi ziyai cezası uygulanmaksızın mükelleften geri alınır,
 - Mükellefin, matrahta değişikliğin vuku bulduğu dönemde düzeltme işlemini yapmaması halinde; istisna kapsamındaki işlem nedeniyle iade edilen KDV, matrahta değişikliğin vuku bulduğu dönemden düzeltmenin yapıldığı döneme kadar gecikme faizi uygulanarak vergi ziyai cezası ile birlikte mükelleften aranır,
- hükümlerine göre işlem tahsis ettirilmektedir.

4. Credit Note ve Debit Note KDV Kanunu Açısından Değerlendirilmesi (Devamı)

- Bunun yanı sıra, KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "*İstisna Kapsamındaki İşlemin Gerçekleştiği Dönemden Sonra Ortaya Çıkan Ödemeler*" başlıklı (IV/D-5.) bölümüne göre, istisna kapsamındaki işlemin gerçekleşmesinden sonra, satıcı lehine veya aleyhine bazı ödemeler (vade farkı, kur farkı, reklamasyon vb.) ortaya çıkabilmektedir. İstisna kapsamındaki işlemlere ilişkin olarak ortaya çıkan bu gibi ödemelerin KDV'ye tabi olması söz konusu değildir. Bu tutarlar KDV matrahını etkilediğinden, iade edilebilecek azami vergi tutarının hesabında dikkate alınmalıdır.
- İstisna kapsamındaki işlemi gerçekleştiren lehine meydana gelen ödemeler, ortaya çıktıkları ilgili dönem beyannamesinde asıl işlemin beyan usulü doğrultusunda beyan edilmektedir.

5. Credit Note ve Debit Note Gümrük Kanunu Açısından Değerlendirilmesi

- 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 24/1’nci maddesinde; *“İthal eşyasının gümrük kıymeti, eşyanın satış bedelidir. Satış bedeli, Türkiye’ye ihraç amacıyla yapılan satışta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldığı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır...”* hükmü,
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 24/3-a maddesinde; *“Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal eşyası için alıcının, satıcıya veya satıcı yararına yaptığı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır. Bu fiyat, ithal eşyasının satış koşulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülüğünü karşılamak üzere üçüncü bir kişiye yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsar. Ödemeler, para transferi şeklinde olabileceği gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da doğrudan veya dolaylı yapılabilir.”* hükmü,
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 193/1’nci maddesinde yer alan; *“Bu Kanunla konulmuş aksine hükümler ve 2’nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir eşyaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir.”* hükmü,
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 181/1’nci maddesinde ise; *“İthalatta gümrük yükümlülüğü;*
 - *İthalat vergilerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişi,*
 - *İthalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali,**için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başlar.”* hükmü yer almaktadır.

5. Credit Note ve Debit Note Gümrük Kanunu Açısından Değerlendirilmesi (Devamı)

- Söz konusu hükümlere göre; ithal edilen eşyanın gümrük kıymeti eşyanın satış bedelidir ve ithal edildiği esnada belirlenmektedir. Satış bedeli ise eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır. Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat ise; ithal edilen eşyaya ilişkin ve bu eşyanın satış koşulu olarak alıcının satıcıya yaptığı veya yapacağı tüm ödemeleri kapsamaktadır.
- Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihten sonra dahi olsa, ithal işlemi ile ilgili olarak satıcıya yapılan bir ödeme veya debit note var ise bu ödemenin eşyanın gümrük kıymetine dahil edilmesi ve fark gümrük vergileri veya cezalarının da tahsil edilmesi gerekmektedir.
- Debit ve credit note nedeniyle eşyanın gümrük kıymetinde değişiklikler olabilmektedir. Yurt dışındaki satıcı bir firmadan alınan debit note, ithalatçı firmanın satıcıya olan borcunu ve dolayısıyla da ithal edilen eşyanın gümrük kıymetini arttırmaktadır.
- Debit note nedeniyle eşyanın gümrük kıymeti değiştiği halde, uygulamada genellikle bu durum ithalatçı firmalarca gümrük idarelerine hemen beyan edilmemektedir. Bu duruma, firmalarla ilgili olarak yapılan; planlı veya plan dışı sonradan kontrol programları kapsamında, firma incelemesi/denetimi/kontrolü sonucu muhasebe kayıtlarından ulaşılmaktadır. Debit note nedeniyle, ithal eşyasının gümrük kıymeti değiştiği halde bu durum zamanında gümrük idarelerine beyan edilmez veya bildirilmez ise Gümrük Kanunu'nun 234'ncü maddesi kapsamında cezai işlem uygulanabilecektir.

5. Credit Note ve Debit Note Gümrük Kanunu Açısından Değerlendirilmesi (Devamı)

- Söz konusu açıklamalar kapsamında; ithal edilen eşyanın daha sonra credit veya alacak notu ile kıymetinde yapılan düşüş veya meydana gelen değişiklik nedeniyle, bu durumun gümrük idaresine ispatı ve ibrazı şartıyla, fazla tahsil edilen gümrük vergilerinin kanundaki süreler içerisinde mükellefe iade edilmesi veya vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması gerekmektedir.
- Bu kapsamda; iade faturası düzenlenememesi durumunda maliyetlerde yapılacak düzeltme işlemlerinin düzenlenecek credit note veya alacak notu ile yapılması mümkün bulunmaktadır. Yurt dışındaki firmaların göndereceği credit note belgesine istinaden bir fiyat indirimi yapılması durumunda, yapılan bu indirimlere paralel olarak vergide düzeltme işleminin yapılması mümkündür.
- Mevzuat hükümleri çerçevesinde; yükümlülerin credit ve debit notlarını gümrük idarelerine beyanlarının mümkün olduğu ve duruma göre gümrük vergilerini ödeme veya geri alma haklarına sahip oldukları anlaşılmaktadır.

6. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Örnekler

6.1. Credit Note

- X A.Ş.'nin yurtdışında bulunan YYY Co. firmasından kredili olarak 10 adet makina yedek parçası satın alarak ithal ettiğini ve makine yedek parçasının ithalat bedelinin 1.000.000,00 Euro olduğunu varsayılmaktadır. Ayrıca, ithalat gerçekleştikten sonra gelen makine yedek parça adedinin 8 olduğu ve 2 adet makine yedek parçasının eksik geldiği anlaşılmıştır. Eksik gelen 2 adet makina yedek parçası için satıcı firma tarafından cari hesaba alacak kaydı yapılmış ve X A.Ş. adına 100.000,00 Euro'luk bir credit note düzenleyip göndermiştir. X A.Ş. tarafından yapılması gereken muhasebe kayıtları aşağıdaki gibidir (Döviz kuru: 1 Euro = 48,1101 TL olup, KDV ihmal edilmektedir).

➤ Makina Parçası Alışına İlişkin Muhasebe kaydı

-----20.09.2025-----	
153 Ticari Mallar	48.110.100,00
320 Satıcılar	48.110.100,00
-----/-----	

➤ Credit Note'a İlişkin Muhasebe Kaydı

-----24.09.2025-----	
320 Satıcılar	4.811.010,00
649 Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	4.811.010,00
-----/-----	

6. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Örnekler (Devamı)

6.2. Debit Note

- Y A.Ş.'nin yurtdışında mukim QTK Co. firmasına 100 adet beyaz eşyayı kredili olarak sattığını ve 2.000.000,00 Euro bedelli fatura düzenleyerek alıcı firmaya gönderdiği varsayılmaktadır. QTK Co. firması 2.000.000,00 Euro olarak fatura edilmiş olan malın bir kısmının istenilen kriterlere uymaması gerekçesiyle Y A.Ş. adına 50.000,00 Euro bedelli bir debit note düzenleyerek göndermiştir. Beyaz eşya satışı ve QTK Co. tarafından gönderilen debit note ile ilgili olarak yapılması gereken muhasebe kayıtları aşağıdaki gibidir (Döviz kuru: 1 Euro = 48,1101 TL olup, KDV ihmal edilmektedir).

➤ Beyaz Eşya Satışına İlişkin Muhasebe kaydı

-----20.09.2025-----	
120 Alıcılar	48.110.100,00
601 Yurtdışı Satışlar	48.110.100,00
-----/-----	

➤ Debit Note'a İlişkin Muhasebe Kaydı

-----24.09.2025-----	
611 Satış İskontoları	2.405.505,00
120 Alıcılar	2.405.505,00
-----/-----	

7. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Özelgeler

Özelge 1: [Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 28.09.2020 Tarih ve 70280967-105-E.83060 Sayılı Özelge](#)

Konu: Yurtdışında mukim firmadan alınan Debit Note'un VUK 'na göre ispat edici belge olup olmayacağı, yurtiçindeki firmanın credit note düzenleyip düzenleyemeyeceği ile KDV açısından durumu.

İçerik: Yurt dışına ihraç ettiğiniz oto camların kalite problemi nedeniyle yurt dışındaki firma tarafından kabul edilmeyerek imha edilebildiği, bu durumda yurt dışında mukim firmanın kendi ülke mevzuatına göre fatura düzenlemesinin mümkün olmadığı durumlarda tarafınıza debit note düzenleyip düzenleyemeyeceği, firmanızdan credit note düzenleme talebinde bulunulması halinde firmanızın credit note düzenleyip düzenleyemeyeceği, bu belgelerin Vergi Usul Kanunu uyarınca ispat edici belge olarak kabul edilip edilmeyeceği ile firmanız tarafından belli bir ciroya ulaşan yurt dışındaki müşterinize "ciro primi" adı altında credit note düzenlenip düzenlenemeyeceği hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

İdarenin Görüşü:

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden;

Yurtdışında mukim firmaya şirketinizce ihraç edilen ve müşterisi tarafından kalite problemi nedeniyle yurtdışında imha edilen oto camlarına ilişkin işlemin ihracat teslimleri kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla, bu kapsamda bulunan mallara ilişkin varsa daha önce alınan KDV iadesinin, KDV Genel Uygulama Tebliğinin (IV/D-4.) bölümünde yer alan açıklamalar çerçevesinde Hazine'ye iade edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, belli bir ciroyu yakalayan yurtdışı müşterilere "ciro primi" adı altında yapılan ödemeler KDV'ye tabi olmayıp, bu tutarlar KDV matrahını etkilediğinden, ihracat teslimlerine ilişkin iade edilebilecek azami vergi tutarının hesabında dikkate alınması icap etmektedir.

7. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Özelgeler (Devamı)

Özelge 1 (Devamı): [Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 28.09.2020 Tarih ve 70280967-105-E.83060 Sayılı Özelge](#)

İdarenin Görüşü (Devamı):

Vergi Usul Kanunu Yönünden;

Şirketiniz tarafından ihraç edilen ve müşteriniz tarafından kalite problemi nedeniyle yurtdışında imha edildiği belirtilen oto camların maliyet bedellerinin, 496 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde öngörülen doğrultuda, takdir komisyonu tarafından verilecek kararın veya tutanağın tarafınıza tebliğ edildiği dönemde kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkündür.

Belirli ciroyu yakalayan yurt dışındaki müşterilerinize ciro primi ödenmesine karar verilmesi durumunda, yurt dışındaki müşterinizin borcu azalacak olup, geliri artmış olacaktır. Bu durumda yurt dışındaki alıcı firmanın şirketinize fatura veya ilgili ülke mevzuatı uyarınca muteber belgelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu bakımdan ilgili ülke mevzuatına göre geçerli bir belge olması ve bu durumun gerektiğinde ispatı şartıyla, yurt dışındaki firmanın düzenleyeceği "debit note"un kayıtların tevsiki açısından ispat edici belge olarak kullanılması mümkündür.

Öte yandan, tüm tevsik edici belge ve yazışmaların muhafazasının ve gerektiğinde ibraz edilmesinin şart olduğu tabiidir.

7. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Özelgeler (Devamı)

Özelge 2: [Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 23.11.2018 Tarih ve 97726449-130\[5260044566\]-E.134979 sayılı Özelge](#)

Konu: Yurtdışındaki firma tarafından düzenlenen "credite note" belgesi hk.

İçerik: Yurt dışındaki yerleşik firmalardan, yem katkı maddeleri, vitaminler, mineraller gibi ürünler ithal ettiğinizi, ithalat yaptığınız yurt dışı satıcıları tarafından hammaddelerin global piyasa dinamiklerine göre değişen fiyatlarına paralel olarak belli oranlarda "credite note" şeklinde belge düzenlenerek tarafınıza iskonto (satış iskontosu veya ciro iskontosu) yapıldığı belirtilerek, düzenlenen "credite note" belgelerine istinaden şirketiniz tarafından yurt dışı satıcılara fatura düzenlenmesinin gerekip gerekmediği, fatura düzenlenmesi halinde iskonto tutarı üzerinden KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı ve KDV matrahının ne olacağı konusunda Başkanlığımız görüşü istenilmektedir.

İdarenin Görüşü:

Vergi Usul Kanunu Yönünden;

Yurt dışındaki satıcı tarafından satılan mal miktarına veya fiyat farkına istinaden firmanız adına fiyat indiriminde bulunması durumunda alınan mal veya hizmetin fiyatı azalacak, dolayısıyla şirketinizin yurt dışındaki satıcıya olan borcu da azalarak geliri artmış olacaktır. Bu durumda şirketiniz tarafından yurt dışındaki firma adına fatura düzenlemesi gerekmektedir. Ayrıca, yurt dışındaki müşterinin credit note düzenlemesi mümkün olmakla beraber kayıtların vergi mevzuatına göre tevsiki açısından faturanın düzenlenmesi zorunluluğu ortadan kalkmamaktadır. Öte yandan, tüm tevsik edici belge ve yazışmaların muhafazasının ve gerektiğinde ibraz edilmesinin şart olduğu tabiidir.

7. Credit Note ve Debit Note ile İlgili Özelgeler (Devamı)

Özelge 2 (Devamı): [Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 23.11.2018 Tarih ve 97726449-130\[5260044566\]-E.134979 sayılı Özelge](#)

İdarenin Görüşü (Devamı):

Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden;

Buna göre, fiili ithal tarihinden sonra yurtdışındaki firmanın alış iskontosu nedeniyle tarafınıza göndereceği "credit note" belgesine istinaden lehinize bir fiyat indirimi yapılması nedeniyle ortaya çıkan KDV, ilgili dönemde indirim konusu yapıldığından, indirim hesaplarında herhangi bir düzeltme yapılmasına ve KDV hesaplanmasına gerek bulunmamaktadır.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arızı zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.